

9.8.1994

סימובין: 7589

לכבוד

ראש ענף הדין הבינלאומי

מסצ'ר

א.נ.

הנדון: בג"צ 5267/92 אביריג'יה נ' שר הבטחון

1. ביום 8.8.1994 נפתח קבר מספר 245 מבית קברות לחללי האויב שלייד גשר כנות יעקוב בגולן.
2. אציין כי גופה מספר 245 היא השנייה במספר בשורה המתחילה בגופה מספר 246. תחילה נפתח קבר מספר 246 בעזרת דחפור, למרות שהיה מדובר בגופה מספר 245. הגופה הראשונה, ככל הנראה מספר 246, התגלתה במהירות מאחר והקבר, כמו יתר שלושת הקברים, היה שטוח והגופה היחה בעומק של לא יותר מ-50 סמטימטר באדמה. הלסת של הגופה התגלגלה אל מחוץ לשמיכה או השקית. לא הצלחתי לוודא אם היתה גם שמיכה או רק שקית, הרב מיהר להחזירה לשקית. ניסונותיו של הרב לזהות את השקית על פי הרשום בה עלו בתוהו. לאחר מכן נפתח קבר מספר 245, זאת על פי סימון אשר הוטמן, לדברי הרב, לפני כשנה.
3. בקבר מספר 245 התגלו שתי גופות, אחת קרובה יותר לגופה מקבר 246, והשנייה, ככל הנראה גופה מספר 244. גם כאן ניסיונותיו של הרב ועוזרו לזהות את השקיות על פי הרשום עליהם עלו בתוהו ולא ניתן היה לוודא כי אכן מדובר בגופה מספר 245 ו-246.
4. על פי בקשתי נפתח הקבר הסמוך, האמור להיות קבר לגופה מספר 244, זאת על מנת לוודא כי אכן מדובר בגופה מספר 244 אשר היחה קרובה יותר לגופה 245 מאשר הסימון. קבר מספר 244 היה ריק. אנשי הרבנות סברו כי הגופה השנייה הינה גופה מספר 245.
5. כאמור, הסימון של הגופות, על השקיות מפלסטיק, נמחק.
6. גופה מספר 245 הועברה למכון הפתולוגי על מנת לבצע בדיקות DNA וכן בדיקות

- נוספות כדי שניתן יהיה לזהות את הגופה בדרך אחרת, אם יהיה צורך בכך.
7. גופה מספר 245 נקברה מבלי שהועברה תזוילה למכון הפתולוגי. התמונה שברשותי הינה מגואלת בדם ולא ניתן לזהות אותה. אפילו מעבדת מז"פ, במטא"ר, אשר ניסתה להשוותה עם תמונה של בן העותרת לא הצליחה לזהותו. יתרה מזאת לא נעשו בדיקות כלשהן לאפשר את זיהויה בעתיד, דוגמת צילומי רטנגן או העתקת שיניים.
8. בנוסף, הסימון על הגופה עצמה, כאמור לעיל, דהה עם השנים, וכאשר שאלתי את הרב מדוע אין סימון היכול להישמר לאורך שנים, כגון דיסקט ממתכת, נאמר כי יש חיות באזור העלולות לאכול כל דבר.
9. הרושם הברור העולה מפתיחת הקבר הוא כי לאחר מותו של החלל לא נעשה כל ניסיון לזהותו. הוא צולם כמו שהוא, לאחר מותו, פניו מגולאות בדם. לאחר מכן הוא נקבר בשקית פלסטיק אשר סומנה עם לורד. השלט לגבי מיקום הקבורה הוסף לאחר מספר שנים.
10. למדינה אין ולא היה כל אינטרס לנסות לזהות את הגופה, לא בעת קבורתו ולא בעתיד. ככל הנראה אין מקרה זה יוצא דופן וכל גוססה אשר אינה מזוהה על פי מסמכים, אף אינה עוברת בדיקה כלשהי במכון הפתולוגי כדי שניתן יהיה לזהותה.
11. יתכן כי בעידן החדש בו אנו חיים, לא יהיו חללי אויב בלתי מזוהים או אחרים, אולם, בהנחה כי עוד עלולים להיות חללי אויב לא מזוהים, הייתי ממליץ לשנות נוהל קבורתם: הייתי מעביר את הגופה למכון פתולוגי על מנת שניתן יהיה לזהות את הגופה בעתיד; הייתי דואג כי סימון הגופה יעשה בצורה המאפשרת את זיהויה הודאי גם אם פתיחת הקבר נעשית שנים אחרי המוות; הייתי דואג שהגופה תהיה טמונה באדמה בעומק של לא פחות מ-1.50 מטר ולא כפי שהתגלה אתמול, כמעט על פני השטח.
12. אבקש את התייחסותך למכתב זה.

בכבוד רב,

אנדרה רחנטל

אנדרה רחנטל, עו"ד

הצחק: 1. גבי נילי ארד, עו"ד

סרקליטות המדינה;

2. גבי דליה קירשטיין

מנהלת המוקד